

ГІРКОКАШТАНА ЗВИЧАЙНОГО НАСІННЯ^N

Aesculi hippocastani semen

Цілі або фрагментовані висушені дозрілі насінини
Aesculus hippocastanum L.

Вміст: не менше 3.0 % тритерпенових глікозидів, у перерахунку на есцин ($C_{55}H_{86}O_{24}$; *М.м.* 1131.3) і суху сировину.

ІДЕНТИФІКАЦІЯ

А. Ціла, куляста або овальна, дещо сплюснена насінина 2–4 см у діаметрі. Вона має блискучу темно-коричневу насінну шкірку з широкою округлою матовою світло-коричневою плямою (рубчик); зокрема, на крупніших насінинах коротка вузька v-подібна складка визначає позицію корінця, що загостреним кінцем підходить до рубчика.

У фрагментованому насінні трапляються більш або менш багатогранні шматки приблизно 1–2 см у діаметрі або тонкі зрізи. Поверхні, відповідні сім'ядолям, матові, світло-коричневі, із чистим зламом. Поверхні, відповідні насінній шкірці, блискучі, темно-коричневі, крім рубчика, де вони матові, світло-коричневі. Насінна шкірка слабо відмежована від сім'ядоль і часто відокремлена.

В. Мікроскопічне дослідження (2.8.23). Порошок жовтаво-коричневого кольору. Переглядають під мікроскопом, використовуючи *хлоральгідрату розчин Р*. У порошку виявляються такі діагностичні структури: численні, різні за розміром краплі жирної олії, вільні або в тонкостінних безбарвних клітинах сім'ядоль; жовтаво-коричневі фрагменти зовнішньої насінної шкірки, що складаються зі склерехіматозних клітин із товстими оболонками; фрагменти внутрішньої насінної шкірки з товстостінних безбарвних паренхімних клітин, які варіюються за розміром; зрідка кільчасті або спіральні судини. Переглядають під мікроскопом, використовуючи *розчин 50 % (об/об) гліцерину Р*. Виявляється крохмаль у 3 формах: грушоподібні або ниркоподібні прості крохмальні зерна, часто з бородавчастими наростами, приблизно 15–25 мкм за розміром, деколи до 30 мкм; округлі прості зерна 5–10 мкм у діаметрі; невелика кількість зерен, які формують ряди, що складаються з 2–4 простих зерен приблизно 35 мкм завдовжки й зрідка майже 45 мкм; більшість зерен має зірчастий (2 або більше промені) або, значно рідше, крапкоподібний центр крохмалеутворення.

С. Тонкошарова хроматографія (2.2.27).

Випробовуваний розчин. До 1.0 г здрібненої на порошок сировини (355) (2.9.12) додають 10 мл *етанолу (70 %, об/об) Р*, нагрівають зі зворотним холодильником протягом 15 хв. Охолоджують і фільтрують.